

Tingummi kræfteqarneq

Imarisai

Saqquimmersitsisoq: Neriuffit Kattuffiat • 2014

Ilusaa siulleq, naqiternera siulleq

Ilioqqaasoq: Stormes Grafisk

Assit: Johanne Olsen

Quppersakkamit uuminnga nutsigaq: Leverkræft

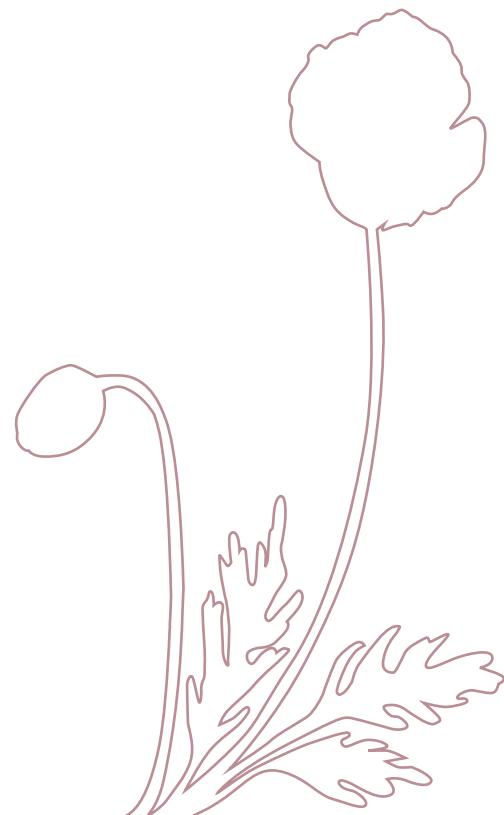
Nutserisoq: Else Noahsen Olsen

Kukkunersiuusoq: Johanne Olsen

4	Aallaqqaasiut
7	Tingummi kræfteqalertarnermut pissutaasut
10	Tingummi kræftip malunniutai / ersiutai
11	Tingummi kræftip malunniutai / ersiutai
12	Tingummi kræftimut misissortinneq
15	Tingummi kræftimik katsorsaaneq
21	Kræfti tingummut siaruaattoq (levermetastaser)

Aallaqqaasiut

Tingummi kræfteqarneq kræftimik nappaataavoq tinguup sananeqaataani aallartittartoq, inuillu Qallunnaat Nunaanni ukiumut 300-rujut missaaniittut tamatuminnga nappaateqalertarpuit. Tingummi kræfti taanna taaneqartarpoq primær leverkræft imaluunniit hepatocellulært carcinom. Maluginiassavat kræfteqariaaseq alla tingummut siaruaassimappat taava tingummi kræfteqarnerungimmat, kisianni aallaqqataaniit pisuulluni, taamaattumillu uani allaaserineqartumi allaanerusumik katsorsarneqassagavit.

Tingummi kræfteqalertarneq

Tingummi kræfteqalertarneq pisoqaanerusuni pisarpoq, 45-runik qummut ukiulinut kræfti takkutikkajunnerulersarpoq.

Qallunaat Nunaanni tingummi kræfti inunni 300-rujut missaaniittuni nappaatigineqalertarpooq. Angutit arnanit marloriaammik amerlatigisut tingummikkut kræfteqalersarput.

Pissutaasut

Tingummi kræfteqalertarnermut pissutaasoq ilisimaneqakkajunngilaq

Tingummi kræfteqalertarnerup takkukkajunnera inunni tingumminnik aseruuttoornikuni (hepatitis B aamma C) aammalu tingummik eqittoornikuni naammattoorneqakkajunnerusarpoq (cirossi).

Tingummi kræfteqalertarnerup nappaatitut kingornuttakkatut pisarnera aamma takussaanelernikuuvooq, nappaat kingornuttagaq taanna hæmokromatose-mik taaneqartarpoq, tassani inalukkamiit saviminermik akulik annertuallaartoq ingerlaarsimagaangat pilersartoq. Nappaat aalajangiiffigineqarsimappat tingummi nappaatip ineriertulernissa pinngitsortinniarlugu ukiuni aralinni aammik maqitsisarnerit ajornangnitsuaqqamik ingerlanneqarsinnaapput. Inunni ataasiakkaani taamatut naammattueeqqaanngikkaluarlutik tingummikkut kræfteqalersarput.

Malunniutit / Ersiutit

Tingummi krætip malunniutai malunnanngingajattumik taqisortutut aallartissinnaasrput, meriannguneq aamma sanigorneq atugaalersarlutik, ilaatigullu kissarneqarneq. Ilaatigut tingummi tassanngaannartumik annialersoqartarpooq (nassat iluata qummut talerpiata tungaani). Sungarpallanneq aamma malunniutaasinhaavoq. Inunni amerlasuuni malunniuteqarneq ajorput.

Misissortinneq aamma nappaatip suussusersinera

Tingummi kræfti pasitsaanneqarpat, taava tingummik maligaasat atorlugit misissuisoqassaaq. Amerlanerpassuartigut maligaasat atorlugit misissuineq kisiat atorlugu nappaat suussusersineqarsinnaasarpoq. Pisarneq malillugu krætip tinunera periaatsit assigiinngitsut marluk atorlugit takuneqarsinnaavoq, assersuutigalugu timip iluanik misissuineq (ultralyd) aamma tarrarsuinikkut misissuineq CT). Nalornisoqartillugu misissugassanik peersisoqartarpooq (biopsi), taannalu nappaatip suussusersilluarneqarneranut atorneqartarpooq. Ilaanni nakorsaq aaviisarpoq, tassani nerisat inuussutissartaasa ilaat aalajangersimasoq misissorniarlugu, tassalu (alfa-1-fotoprotein) naartorisap tinguani pilersinneqartartoq, taannalu tingukkut kræfteqarnermi qaffassimakkajuttarpoq.

Katsorsaaneq

Kræftip tinunera mikippat, tinguullu avataanut siaruaassimannngippat, napparsimasut ilaat sularineqarsinnaapput. Allat aalajangersimasumi sularineqarsinnaapput, tingummi kræfti toqqaannartumik sularalugu. Assersuutigalugu imaassinaavoq tingummi nappaatigisarpiaap tungaanut aap ingerlanera milillugu, (taanna taaneqartarpoq embolisering), taannalu toqqaannartumik kemomik ilallugu katsorsarneqartarluni. Periuseq alla tassaavoq tinguup ilaaniittoq kræftimik eqqorneqarsimasoq kissallugu, taanna taaneqartarpoq (Radiofrekvensbehandling).

Nappaatini annertunerusuni napparsimasut ilaat nakorsaatnik katsorsarneqarnissamut neqeroorfigineqartarpuit.

Kræftimik nappaat alla tingummut siaruaassimappat tingummi kræfteqarnertut taaneqarneq ajorpoq.

Maluginiassavat, tingummi kræfteqarneq kræftilu tingummut siaruaattoq, tassani nappaatit assigiinngimmata.

Tingummi kræfti kræftiuvoq tingummi pilersoq. Taanna taaneqartarpoq primær leverkræft. Kræftilu kræftimit allamiit tingummut siaruaattoq taaneqartarluni levermetastaser. Kræfti tingummut siaruaattoq assigiinngitsunik katsorsarneqartarpoq, tassani apeqqutaalluni kræftimik nappaat sumit aallaaveqarnersoq. Kræfti tingummut siaruaattoq aamma taaneqartarpoq 'sekundær leverkræft'.

Kræftip tingummut siaruaattup katsorsarneqarsinnaaneranut tunngasut atuakkit.

Tingummi kræfteqalertarnermut pissutaasut

Tingummi kræfteqalertarnerup pissutigisai ilisimaneqakkajunngillat, kisianni tingummi nappaatit allat tingummi kræfteqalernissamut ilimanaatit annertunerulersittarpaat.

Tingummi nappaatit ilimanaatit annertunerulersittarpaat

Tingummi kræftimik nappaateqalernissamut ilimanaatit qaffasinnerusarput imaassimagaanni:

- Tingulluuteqarsimagaanni (hepatitis B aamma C)
- Tingummik eqittoornikuusimagaanni (cirrose)
- Nappaammik kingornuttakkamik hæmokromatose-mik nappaateqarsimagaanni

Tingulluummik hepatitis B-mik A-millu katsorsaanerup tingummi kræfteqalernissaq pinaveersimatissinnaavaa

Tingulluummik ataavartumik hepatitis C-mik nakorsaat interferon atorlugu katsorsaanerup aseruuttoorneq kisiat iluarsisinneq ajorpaa, aammali tingummi kræfteqalernissamut ilimanaat annertungaatsiartumik appartitarlugu. Tingulluummik ataavartumik hepatitis C-mik katsorsaanermi naleqquttoq tassaavoq nakorsaat interferon plus ribavirin. Tingulluummik hepatitis B-mik katsorsaaneq allaaneruvoq, kisianni kingusinnerusumi tingukkut kræfteqalernissap ilimanaataa annikillishtarlu.

Imigassaq aamma tingummi kræfteqarneq

Imigassartornerup tingummi kræfteqalernissamut ilimanaat annertunerulersittarpa. Ilisimatuut naatsorsorsimavaat ullormut marluk imertaraanni ilimanaat 20 procent-imik annertussuseqalertartoq, ullormullu sisamat imertaraanni 40 procent-imik annertussuseqalertartoq, ullormut arfineq pingasut 80 procent-imik ilimanaat annertusineqartartoq.

Nappaat kingornuttagaq hæmokromatose aamma tingummi kræfteqalernissamut ilimanaatip annertusineri pillugit uani atuaruk

Hæmokromatose nappaataavoq kingornuttagaq, tassani timi nerisanit saviminermik annertuallaamik pisarnera pissutaalluni. Savimineq tingummi ilaatigut unerartopoq, taannalu tingummi kræftinnguussinaasarluni.

Nappaat kingornuttagaq hæmokromatose piffissaagallartillugu paasineqarpat, taava akuttunngitsunik aakkut maqitsittarnikkut katsorsarneqarsinnaavoq, taamaalilluni tingummi kræftimik nappaatinngornissaanut ineriertornissaagaluaq pinngitsoortinnejarsinnaalluni.

Sanaaqtaatinik misissortinnikkut nappaammik kingornuttakkamik hæmokromatose-mik misissortitoqarsinnaavoq. Sanaaqtaatinik siunnersuinermi ataani suli paasisaqarsinnaavutit:

Pupiip toqunartua aflatoxin ilimanaammik annertunerulersitsisarpoq

Sananeqaat aflatoxin pupimmit aspergillus flavus-imit pilersinneqartartoq tingummi kræfteqalersitsisinnaavoq. Aflatoxin-it pupimmit aspergillus flavus-imit nerisan pilersinneqartarpoq, assersuutigalugu qaqqortarissani kiappalaartumiitani isugutasumiititanilu. Ajornartorsiut taanna qallunaat nunaanni annikitsumik atugaavoq, nunanili allani arlaqartuni ajornartorsiut annertungaatsiarluni.

Pujortartarerup ilimanaateqarneq annertusisittarpaa

Tingummi kræfteqalernissamut ilimanaat pujortartarnikkut annertusisineqarsinnaavoq. Tingummi kræfteqalernissamut ilimanaatip pujortarneq ajortunut naleqqiullugu pujortartartuni 50 procent-it missaaniittut ilimanaateqarnerupput. Kræfteqalernissamut ilimanaat inunni ukiorpassuarni pujortarsimasuni annertunerpaajuvoq, aammalu inunni pujortarpallaartuni.

Triklorethylen-ip (arrosaat) tingummi kræfteqalernissamut ilimanaat annertunerulersittarpaa

Arrosaatip kloritallip triklorethylen-ip (TRI) tingummi kraefteqalernissamut ilimanaat annertunerulersittarpaa. Siusinnerusukkut TRI atisanik kinitsinerme atorneqartorujussuunkuuvooq, aamma saviminernik suliffissuarni savimernit qalipalerneqannginnerini qaavinik orsortaajaatitut atorneqartarlutik. Avatangiisnit aqutsisoqarfuiup allattorsimaffini atortussat kissaatigineqanngitsut akornanni TRI allassimasuutigineqalermat ullumikkut atorneqarpallaarunnaarpoq. TRI ilaatigut errorsisarfinni suli atorneqartarpoq, tassani simernernut peeruminaatsnunut atorneqartarluni.

Tingukkut kræfteqalernissamut oqimaappallaarneq aamma ilimanaat annertusisittarpaa

Tingummi orsoqarpallaalernissamut ilimanaat aamma oqimaappallaartuni kræfteqalernissamut ilimanaateqartitsisinnaanera ilimanarluinarpooq, tamannalu imigassartornermik pissuteqanngilaq. Una tingukkut nappaat ataavartoq tinguup ipiutaasartaani allangornernik naliliineruvoq, taannalu tingummi orsoqarpallaarnermit aallartittumik tingummi kræfteqalernermik kinguneqapilussinnaalluni. Inuit oqimaappallaartut 90 procentii tikillugit tingummikkut orsoqarpallaartut ilisimameqarpoq.

Plastikkiliornermi suliffissuit aamma radioaktiv-it

Ukiorpassuarni plastikkimik suliaqarnermi vinyl klorid monomerenit annertuallaamik annertussusilinni ulorianartorsiortitaanerit tingummi kræfteqarnermik qaqtigoortumik nassataqartitsinnaapput. Taannalu nappaat taaneqartarpoq (angiosarkom). Plastikkimik aqilisitsisartoq taaguutilik DEHP IARC-imeersuuvoq, taannalu inunnut kræfteqalersitsisinaasutut nailerneqarnikuuvooq.

Radioaktive-nik aqoqartoq thorotrust, siusinnerusukkullu tarrarsuinermi erseqqissaatigut atorneqartarnikuusoq aamma tingummi kræfteqalersitsisinaasutut paasineqarnikuuvooq.

Oqimaappallaarneq kræfteqalernissamut ilimanaat ilimanarluinnartumik annertunerulersittarpaa

Oqimaappallaarneq tingukkut kræfteqalernissamut ilimanaat ilimanarluinnartumik annertunerulersittarpaa. Ataasiakkaanili kræfteqalernissamut ilimanaat annikitsuararsuulluni.

Isumaqartoqarpoq tingummi orsoqarpallaalernissamut ilimanaatip annertunerulertarnera oqimaappallaarnermik aallaaveqartoq, tamannalu imigassartornermik pissuteqanngitsoq. Taanna tingummi nappaat ataavartoq inunni imigassartorniksuni ineriertartarpoq, aammalu tinguup ipiutaasartaani allangornernik takunedqartarsimalluni, taannalu tingummi orsoqarpalaarnermit tingummi kræfteqalernermut kinguneqarsinnaalluni.

Inuit oqimaappallaartut 90 procentii tikillugit tingummikkut orsoqarpallaartut ilisimameqarpoq. Taakkunanng 25-30 procent-it tinguini annertuunik allangornernik pilersoqartarsimavoq.

Tingummi kræftip malunniutai / ersiutai

Tingummi kræftip malunniutai tassaasinnaapput aallaqqaaammut malunnarpiangitsut. Sanigorneq qasunerluunniit malunniutitut siulliit ilaattut atorneqartarlutik. Aamma kanajaat ataani talerpiata tungaagut malugineqartumik annialersoqarsinnaavoq. Sungarpallanneq tingukkut kræfteqalernermi aamma malunniutaasinjaavoq.

Tinguk imaqqortoorujussuuvoq aamma ilarujussua aserorsimagaluarluni sulisinnaalluni. Taamaammat tingummi kræftip malunniutai taqissortutut takkutikkajuttarput, ilaannili malunniutai tassanngaannaq takkussinnaasarlutik.

Malunniutit siulliit ukuusinnaapput, naat tikillugit tinguk malugineqarsinnaasutut ittarmat.

Sanigorneq, qasuneq aamma meriannguneq nappaatip killiffiini siullerni aamma nalinginnaasuupput.

Qaqutigoorpoq kissarneqalertarneq, imaluunniit amikkut sungaartittarneq – taanna taaneqartarpooq sungarpallanneq imaluunniit latin-erisut ‘icterus’.

Tingummikkut eqittoornikut nappaataasa malunniutaat tingummi kræftimik nappaatip malunniutanut assingupput.

Nappaammut malunniuteqaruit nakorsiariit

Kræfteqarlutit pasitsakkuit nakorsarisat attavigissavat qaninnerusumillu misissortillutit.

Malunniutit kræftimit pisuusariaqannigillat, kisianni paasiniarluartariaqarput, imaassinjaavormi kræftimik nappaateqalernissannut aallartisartoqartoq. Taamaattoqarsimappallu pitsaanerussammatt sapinngisamik sukkanerpaamik katsorsartinnissaq.

Tingummi kræftimut misissortinneq

Tingummi kræfteqartoqarneranik pasitsaassisoqarpat pisarneq malillugu timip iluanik misissuisoqassaaq (ultralydscanning) ajornanngippallu tarrarsuinikkut mississuineq (CT-scanning) imaluunniit assit qarasaasiami takuneqarsinnaanngorlugin assiliinikkut (MR-scanning) atorlugu misissuisoqassalluni. Aamma aaviisoqarsinnaavoq.

Misissuinermi siunertaq

Misissuinerit ilaat kræfteqarnermik kræfteqannginnermilluunniit paasiniaanermik siunertaqartarpuit.

Misissuinerit allat nappaatip qanoq siaruaassimatigineranik paasiniaanernik siunertaqartarpuit.

Tingummi kræfttimik pasitsaassisoqarpat, taava nakorsap naat naqeqqaassavai tinguk maluginiarlugu aamma annernartoqarnersoq.

Nappaatip suussusersinera eqqortoq anguniarlugu assigiinngitsunik misissuisoqarsinnaavoq.

Aaversinnerit

Siullermik aaviinikkut tinguup sulinera paasiniarneqassaaq. Taassuma saniatigut tartu paterlu pissusissamissut sulinersut takuniarlugin aaviinikkut misissorneqassapput. Amerlasuutigut aamma aalajangersimasumik tingukkut nappaateqarnersoq paasiniarlugu aaviisoqartarpooq, assersuutigalugu tingulluut Hepatitis B imaluunniit C nappaatigineqarnersoq takuniarlugu.

Aamma nerisat inuussutissartaasa ilaat (protein) aaviinikkut uuttornejakkajuttarpooq, nerisat inuussutissartaasa ilaat taanna taaneqartarpooq alfa-føtoprotein, taannalu tingummikkut kræfteqarlutik napparsimasorpassuarni nalinga annertuumik pigineqartarpooq. Alfa-føtoprotein-ip nalinga aamma katsorsaalernermi. Amerlasoorpassuartigut tarrarsuilluni misissuinermi takuneqarsinnaalereertarpooq ilumut tingummi nappaatip kræfttip pileqqaarfingigaa.

Ultralydsscanning (timip iluanik misissuineq)

Ultralydsscanning tassaavoq timip iluanik misissuineq, taannalu nipti tusaaneqarsinnaanngitsut maligaasaat atorlugit (ultralyd) ingerlanneqartarpooq. Atortoq taanna atorlugu naap amia akimorlugu takuneqarsinnaavoq, ameq putunngikkaluarlugu.

Tinguup isikkua angissusaalu misissuinermi isiginnaarutikkut (skärm) takuneqarsinnaalertarpooq, aamma tingummi kræftip tingummi allatut iluseqarluni inisisimaffia takuneqarsinnaalertarluni.

Pissusissamisut ingerlanngitsumik tingoqareersimagaanni, assersuutigalugu tingummik eqittoorneq, taava imaassinjaavoq nakorsap kræfti takujuminaatsikkaa. Taamaammat timip iluani misissuinikkunaq tingummi kræftimik suussusersiinissaq kisimi atorneqarsinnaanngilaq.

Ultralyd-ip assimi tinunerit pitsaanerusumik takutissinnaavai, taakku mikisuararsuupput 1½-2 cm-risut angissuseqaannarlutik. Misissortinneq iluaalliornanngilaq aamma qinngornerit ulorianartut atorlugit misissuisoqarneq ajorpoq.

CT-scanning (tarrarsuilluni misissuineq)

Tarrarsuilluni misissuineq taanna tarrarsuinermi immikkooruteqarpooq, tassani tarrarsuinermi assit arlalit assilineqartarlutik, tamatumalu kingorna qarasaasiakkut misissorneqartarlutik. Misissueriaaseq taanna atorlugu nakorsat assinik arlalinnik oqaasertalerneqarsinnaasunik takunnissinnaalertarpuit.

Tingummik tarrarsuilluni misissuilinnginnermi pisarneq malillugu qalipaammik erseqqissaammiik aap ingerlaarfianut kapisisoqqaartarpooq. Misissuinerup nalaani innanngaveqarpooq, taannalu arriitsumik tarrarsuutip iluagut ingerlatinneqartarpooq, taanna ammalortutut ammanera angisutut isikkoqarpooq.

Tarrarsuinermi ilaatigut kræftip qanoq annertutigineranik eqqoqqissaarnerusumik killifeqarnera takuneqarsinnaasarpooq, aamma tinunerit minnerusut nakorsap takusinnaasarlugin. Tarrarsuilluni misissuut assinik pitsaasunik tunisisarpooq, taakkulu nakorsap kingusinnerusumi atoqqissinnaavai, tassani pilataanissamut pilersaarusiulermermi imaluunniit allamik katsorsaalernermi. Amerlasoorpassuartigut tarrarsuilluni misissuinermi takuneqarsinnaalereertarpooq ilumut tingummi nappaatip kræftip pileqqaarfingigaa.

Tarrarsuinerup takutippaa massak talerpiata tungaaniittooq, aamma tinguk saamiata tungaaniittooq. Tingummi qaamanersat tassaapput tingummi kræftit.

MR-scanning

Assit atorlugit qarasaasiakkut takuneqarsinnaasunik tarrarsuineq arlalitsigut tarrarsuilluni misissuinermut (CT-scanning)-imut assigiisuteqarput, kisianni assit atorlugit qarasaasiakkut takuneqarsinnaasunik tarrarsuinerit (MR-scanning)-it magnet-ip nutsuanik sakkortuunik pilersitsisarput, tarrarsuinermi qinngornerit pinnagit.

MR-scanner-i magnet-itut angisutut isikkoqarluni ulammarissutut iluseqarpooq. Tarrarsortilernermi innanngaveqarpooq, timillu ilaa misissugassaq ulammarissumut ingerlatinneqartarpooq. Minutsini misissortiffigisani uninngaqqissaarnissaq pingaaruteqarpooq.

CT-scanning-i assinik pitsaasunik tunisinngippat, taava MR-scanning-i ilaatigut pitsaunerusarpoq. MR taqaaqqat assinginik aamma sungap aqquataa assinginik pitsaunerusunik tunisisinnaavoq, tamannalu pilattaanissamik katsorsaanissamillu allamik pilersaarusiornissami nakorsamat iluaqutaasinnaavoq. Amerlanertigut ultralydsscanning aamma CT-scanning naammattarput.

Vævsprøver (misissugassanik peersinerit)

Ultralydsscanning-imik, CT-scanning-imik aamma MR-scanning-imik misissuinerit tinguup assinginik eqqoruinnartunik tunisisarput. Tingummi tinuneqarpat, taava nakorsaq meqqut atorlugu annikitsumik misissugassamik tingummit peersisinnaavoq.

Tarrarsuilluni assit aallaavigalugit nakorsap tingummi tinuneq eqqoqqissaarlugu meqqutasamik isertitsisinnaavoq. Misissugassatut piigaq allisitsiat atorlugu misissuinermi takuneqarsinnaavoq ilumut kræftimik nappaateqarnersoq nappaateqannginnersorluunniit. Misissuinerit tamaasa tunuliaqtsiullugit nakorsaq nappaatip suussusersinera eqqoqqissaartumik taasinnaalertarpaa. Illit sapinngisamik ajunnginnerpaamik katsorsarneqarnissannut neqeroorouteqarnissamut tamanna pingaaruteqarpooq.

Tingummi kræftimik katsorsaaneq

Tingummi kræftimik katsorsaanissami apequttaasarpooq kræftip qanoq annertutiginera. Siusissumi killifimmikkaanni suliaritittoqarsinnaavoq, imaluunniit timip ilaani aalajangersimasumi tingummi kræftimik katsorsarneqarsinnaalluni. Tingummi kræfti annertuneruppat, katsorsaanissanik allanik periarfissaqarpooq.

Tingummi kræftip siusissumi killifi

Tingummi kræfti siaruaassimannngippat immaqa suliaritittoqarsinnaavoq, imaluunniit katsorsartinnerit allat pineqarsinnaallutik, taakkulu tinguk toqqaannartumik katsorsarsinnaavaat, assersuutigalugu radiop maligaasaanik katsorsaanermik.

Timip ilaani aalajangersimasumi tingummi kræftimik katsorsaaneq

Siusissumi killifimmik tingummi kræftimik suliaritinneq, imaluunniit timip ilaani aalajangersimasumi tingummik kræftimik katsorsartinneq atorneqarsinnaavoq, assersuutigalugu radiop maligaasai atorlugit katsorsarneqarsinnaallutik.

Tingummi kræftimut katsorsartinnissamut neqeroorfigitinnissami apequttaasarpooq kræfti tinguup avataanut siaruaassimanersoq siaruaassimannginnersorluunniit.

Tingummi kræftimik siaruaanertaqanngitumi katsorsaaneq

Tingummi kræfti tingummut killeqarpat, taava atortutigut katsorsaanermi atorneqarsinnaasunik periarfissaqarpat katsorsaanermi ukuninnga neqeroorfigitittoqarsinnaavoq:

- Killifimmik siusissumi tingummi kræftimik suliaritinneq
- Pisuni ikuttuni tingummik nuussineq periarfissaavoq
- Timip ilaani aalajangersimasumi tingummi kræftimik katsorsartinneq

Tingummi kræftimik siaruaanertalimmik katsorsaaneq

Tingummi kræftip annertussuseq qaangersimappagu, imaluunniit tinguup avataanut siaruaassimappat, taava siunerfilimmik iisartakkat atorlugit nakorsaatnik katsorsartissinnaavutit.

Killiffimmi siusissumi tingummi kræftimik suliaritinneq

Killiffimmi siusissumi tingummi kræfteqarpat, taava ilaatigut suliaritinnikkut tingummi kræfti peerneqarsinnaavoq.

Sularineqarsinnaassagaanni tingummi annerpaamik pingasunik tinuneqassaaq, aamma malittarisassaq malillugu annerpaamik 5 cm diameter-risut angitigissallutik. Ilaatigut tinunerit annerit peerneqarsinnaasarput. Tinguup taqaaraanut, aamma sunngap aqqutaanut naleqqiullugu tinunerup qanoq alliartornera apeqquataasarpooq.

Taqaaqqat pingaaruteqartut qanittuani tinuneqarpat, taava pilattaanissaq ajornartarpooq, imaluunniit nappaat tinguup avataanut siaruaassimappat. Tingumminkik eqittoorsimasut arlallit suliaritinneq taanna sapissavaat.

Ajornaatsuinnaanngitsumik pilattaanissaq eqqarsaatigeqqissaarneqarluartariaqarpoq

Tingummi kræfti ajornaatsuinnaanngitsumik pilattarnejqarsinnaasarpooq. Ilaatigut aanaarnerit sunngallu aqqutanik putusoorneqerit inuunermik navianartorsiortsisinnaapput. Tingummik eqittoorsimagaanni ajornakusoortitsinissamat ilimanat annertunerusarpooq. Taamaammat pilattaanissap periarfissaasinjaanera pillugu aalajangiisinjaassagaanni, taava eqqarsaatigilluakkamik naliliisoqartariaqarpoq – tassani napparsimasoq nakorsarlu aalajangivinnissami ilaatinneqassallutik.

Tingummikkut kræfteqarlutik napparsimasut 15 procentii tamarmik suliaritissinjaasarpooq. Amerlanerit ajorunnaartarpooq, ajoraluartumilli ilaat nappaamminnik utertoortarpooq.

Tingummi kræftimik suliaritinnermi saniatigut sunniutaasartut

Sularitereernerup kingorna qasuneq atugaasarpooq, aammalu naakkut anniakkajuttoqartarluni, sapaatilli akunneri marluk pingasulluunniit qaangiunnerini ippinnartut ikittuinnangortarpooq.

Sapaatit akunneri arfinnit ingerlanerini tinguk nalinginnaasumik angissutsiminut alliartoqqittarpooq. Tingummi eqittoornikuni tinguk alliartoqqinnej aqorpoq. Taamaammat napparsimasut tingumminkik eqittoorsimasut taamaallaat tingumminni kræftimik suliaritissinjaapput, taannalu pisinnaavoq naammattumik angisuumik tingummi inissaqarluarpat, tassani ilaa atorneqanngikkaluarluni.

Sularitinnginnermi ilisimasassaq pitsaasoq

Sularitinnissami ajornakusoortitsinissamat ilimanat affaannangortissinjaavat suliaritinnginninni pujortarunnaarlutillu imerunnaaruit.

Nakorsaatnik pisarsimaguit sorlernik pisarnerit sulisunut oqaatiginissai pingaaruteqarpoq. Aamma qinigassaq alla atorlugu katsorsartinnissami, kiisalu nerisanut tapiliunneqartartut ilanngullugit.

Pisuni ikittuinnarni tingummik nuussinissaq periarfissaavoq

Pisuni ikittuinnangnuani tingummik nuussinissaq periarfissaavoq. Tingummik nuussinissaq eqqartorneqarsinnaavoq, aatsaat nappaat siusissorujussuakkut paasineqarsimappat, aammalu tinguup avataanut siaruaassimannginnera qularnarneqarsimappat.

Nuussinertut allatulli ajornakusoortitsinissamat ilimanateqarpoq. Timillu pisataanik nutaamik tigusumannginnej nakorsaamnik katsorsarnejqarsinnaavoq. Tassani aserunnerit aamma pineqarsinnaapput, imaluunniit ajornakusoortitsinerit suliariteqqinnissamik pisariaqalersitsisut. Ikittuinnat nappaamnik utertooqqittarpooq.

Tingummik nuussinerit taamaallaat Rigshospital-imi Københavnimi suliarineqarsinnaapput.

Tingummik nuussinermi saniatigut sunniutaasartut

Tingummik nuussivigineqarnerup kingorna inuunerup sinnera nakorsaatnik iisistarnej pisariaqarpoq, nakorsaatillu taakku tingummik nutaamik ajattuinnanginissaq isumagissavaat. Nakorsaat saniatigut sunniutaasartunik tunisisarpooq, soorlu aap naqitsinera qaffatsittarlugu, tartup sulinera sanngiillsittarlugu, aammalu sukkornermik nappaateqalersoqartarluni.

Erseqqissaatigissavarput tingummik nuussivigitittut 85 procentiisa nalinginnaasumik inuuneqarnissaq angukannertarmasuk.

Timip ilaani aalajangersimasumi tingummi kræftimik katsorsaaneq

Timip ilaani aalajangersimasumi katsorsaasарнеq assigiinngitsunik periuseqarluni ingerlanneqartarpоq, tassalu uani tinguk pineqarpоq.

Kræftip tinuneranut taqaaqqanik matusineq

Tinunermut taqaaqqanik matusineq periusaavоq, tassani nakorsaatit atorneqartarput, imaluunniit plastikkit ammalortut atorlugit pisarluni (goils, imaluunniit DC beads). Taanna taaneqartarpоq 'embolising'.

Taqaaqqat matuneqaraangamik tinuneq alliartoqqissinnaajunnaartarpоq, pisunilu amerlanerpaani minnerusumik annerusumilluunniit nungkuktiartulersarluni.

Katsorsaanerup iluaqutaanera pitsangortinneqarsinnaavoq, tamanna kemoterapi-mik tinunermut kapisinkkut ingerlanneqartarpоq. Aammik pilersuineq unikaangt kemo kræftip tinuneraniginnartarpоq, taamaalilluni aamma saniatigut sunniutaasartut ikinnerulertarlutik. Taanna taaneqartarpоq 'kemo-embolising'. DC beads-imik atuinikkut nakorsaat sananeqaatinik toqoraasartoq plastikkint ammalortunut qilerneqartarpоq, taannalu kræftip tinuneranut ikkunneqartarpоq.

Tingummi tinunermut toqqaannartumik imigassamik imaluunniit seernartulimmik kapisineq. Taamaaliornikkut sananeqaatit uumasut toqunneqartarput – tassani sananeqaatit ajunnigitsut ajortullu pineqarput. Periuseq taanna qallunaat nunaanni annertunerusumik atorneqarneq ajorpoq, tassani pissutaavoq qinigassat allat pitsaanelerutinneqarmata.

Radiop maligaasai atorlugit katsorsaaneq (Radiofrekvensbehandling)

Timip ilaani aalajangersimasumi tingummi kræftimik radiop maligaasai atorlugit katsorsaaneq

Periaatsimi allami nakorsaq radiop maligaasaanik atuinikkut katsorsaavоq, taakkulu meqqutaasaq atorlugi tinunermut insertinneqartarput. Periuseq taaneqartarpоq radiop maligaasai atorlugit katsorsaaneq imaluunniit RFA-mik katsorsaanermik taaneqartarluni.

Radiop maligaasai atorlugit katsorsaanermi meqqutaasannguaq kræftip tinuneranut inissinneqartarpоq, tassani timip iluani misissortinnerup ingerlanerani periuseq atorneqartarpоq. Tinuneq ajornakusoorsimappat allatut ajornartumik pilattaanissaq pisariaqalertarpоq, tassani nakorsap sapinngisamik tinunerup qanittuanut meqqutaasaarannguaq inissinniassammagу.

Elektrodep kræftip tinunera 65 gradip tungaanut kissatsisittarpaa, taamatullu kræftip sananeqaatai toqusarlutik.

Taamatut iliornerni amerlanerpaani tinuneq milliartuinnassaq, kisianni kræftip sananeqaataanik suli peqarnissaa ilimanaateqarpоq. Katsorsaaqqittooqarsinnaavorli.

Radiop maligaasai atorlugit katsorsaaneq immikkoortortarfinni tingunnik pilattaasarfinni aalajangersimasumik ingerlatseriasiuvoq. Pilatsinnermi nalaani ilisimajunnaarsinneqartarput, aammalu radiop maligaasai atorlugit katsorsaanermut atatillugu suliarittut 5 procentii ataallugit ajornakusoortitsinssamat ilimanaateqarneq naammattoorneqartarluni.

Suliaritinnerup inernerani apeqquataasarpоq tingummi kræftip suliaritinnerup nalaani qanoq annertutiginera.

Tingummi kræftip katsorsarneqarnerani pilattaanissamut ajornartoorneq, imaluunniit timip ilaani aalajangersimasumi tingummik katsorsaaneq

Tingummi kræftip angissusedq aalajangersimasоq tikkaangagu, imaluunniit tinguup avataanut siaruaassimagaangat, taava pilattaanissaq ajornarsisarpоq, imaluunniit timip ilaani aalajangersimasumi tingummik pilattaanissaq aamma ajornarsisarluni. Taarsiullugu nakorsaatit iisartakkat atorlugit siunertalimmik katsorsarneqarsinnaavutit, taakkulu iluaqutaasumik imaqarput, tassalu nakorsaat sorafenib (Nexavar®).

Katsorsaanerlu taama ittoq kræftimut tunngassuteqartunik nappaatilinnut immikkoortortaqarfnni Herlev hospital-imi aamma Århus hospital-imi marlunni taakkunani tamaallaat neqeroorutigineqartarpоq.

Radioaktivinik sananeqaatit minnerit atorlugit kræftip tinuneranut toqqaannartumik qinngortaalluni katsorsaaneq

Napparsimasut ikittuinnanguit timip ilaani aalajangersimasumik allamik katsorsaneqarsinnaangitsut timip iluagut radioaktivinit sananeqaatit minnerit atorlugit kræftip tinuneranut toqqaannartumik qinngortaalluni katsorsartinnissamik neqeroorfigineqartarpot (taanna aamma taaneqartarpoq selektiv intern radioterapi, SIRT).

Imeqqutammi sullulik amitsunnguaq atorlugu radioaktivinik sananeqaatit minnerit kræftip tinuneranut toqqaannartumik kapitinnikkut pineqartarpot, tassani nipputtarput aammalu kræftip tinunera iluaniit qinngorfigisarlu. Sananeqaatit minnerit centimeterlunnguaannarnik ungasissusillit kisiisa qinngorfigisinnaavaat, taamaammat ipiutaasat avataaniittut akornuserneqarneq ajorput. Katsorsaanermi kræftip tinunera eqitinneqartarpoq, qaqtigortumilli kræftip tinunera tamarluinnaat pilattaanikkut kingusinnerusumi peerneqarsinnaasarluni.

Kræftip tinuneratigut radioaktivinit sananeqaatit minnerit kræftip tinunera aqquaarlugu aap kuutsinneqannginnissaata pinngitsoortinnejarnissaa pingaaruteqarpoq, tassani timip pisataanik allanik qinngortaallutik aserorterineri ingerlaannarniassammata. Taamaammat siulermik misiliilluni "katsorsaasoqqaartarpoq", tassani ilaatigutaat ingerlaarfii matuniarlugit, sananeqaatillu minnerit tinguk aqquaarlugu ingerlaqqinniassammata. Misiliilluni katsorsaanerup kingornagut radioaktivinit sananeqaatit minnerit kræftip tinunera uninngatinneqarsinnaanngippata, taava SIRT-imik katsorsaaneq ingerlanneqarsinnaanngilaq.

Katsorsaaneq timip ilaaniq qerititsinikkut ingerlanneqartarpoq, nalunaaquattallu akunnera ataaseq ataallugu sivisussuseqartarluni. Suliartinnermi ikittuinnarnik saniatigut sunniutaasartunik malussarfiusarpoq, kisianni ilaat merianngulertarpot naamikkullu annialertarlutik. SIRT Århus-up ilisimatusarnikkut peqqinnisaqarfiani neqeroorutigineqartarpoq.

Tingummi kræfti tinguup avataanut siaruaassimappat

Tingummi kræfti annertuneruppat, taava katsorsaneqarnissanik allanik periarfissaqarpoq, assersuutigalugu iisartakkanik katsorsaanerit, taakkulu taqaaqjanik nutaanik pilersoqarnissaq ingalassimatittarpaat, taamaalilluni kræftip sananeqaatai alliartunnginniassammata.

Kræfti tingummut siaruaattoq (levermetastaser)

Kræfti tingummut siaruaattoq taaneqartarpoq levermetastaser. Malunniutinut aamma misissuinerut tunngasut, aamma kræfti tingummut siaruaattumut misissuinerut tunngasut quppernermi uani atuarsinnaavatit.

Kræfti pilerfimminiiginnarani timip pisataanut allanut siaruaassinnaavoq. Kræfti tingummut siaruaattoq taaneqartarpoq levermetastaser.

Kræftimik nappaatit tamarmik tingummut siaruaassinnaapput, tassani timip aava tamarmiusoq tinguk aqquaarlugu ingerlaarfeqarmat. Kræfti tingummut siaruaattoq iviangikku kræfteqarnermit, puakkut kræfteqarnermit, imaluunniit inalugarsuarmi aamma erlummi kræfteqarnermit aallaaveqakkajuttarpoq.

Malunniutit

Kræfti tingummut siaruaattoq malunniuteqarneq ajorpoq, imaluunniit aallaqqaammut ikittunnguaannarnik malunniuteqartarluni. Malunniutaanerusartut tassaapput kissarneqarneq, sanigorneq, naap qummut talerpiata tungaanut anniarisaqarneq, aamma sungarpallanneq.

Misissuineq

Kræfti tingummut siaruaattoq tarrarsuilluni misissuinermi naammattuukkajunneqarnerusarpooq. Pisuni allani aamma timip iluani misissuineq atorneqartarpoq, tamatumunngapeqatigillugu nakorsaq misissugassamik peersisinaasarpooq. Misissuinerit allat tassaasinnaapput MR- aamma PET-scanning.

Katsorsaaneq

Tingummi siaruaannerit annertuallaanngikkaangata pilattaanikkut peerneqarsinnaasarpooq.

Katsorsaanissaq alla periarfissaasoq tassaavoq timimi aalajangersimasumi katsorsaaneq, tassani tingummi siaruaanneq radiop maligaassai atorlugit kissanneqartarami, taamaalilluni suujunnaarsinneqartarluni.

Kemortinnejingummi siaruaannermut pilattaanermi ilassutit atorneqakkajuttarpoq.

Tingummi siaruaannermut katsorsaanermi aamma regional kemop atorneqarsinnaanera periarfissaavoq. Tassani tingummi siaruaannermut toqqaannartumik kemo kapuut atorlugu tunniunneqarsinnaammat.

Oqaasertalersuisoq:

Ida Nymand Ammundsen aamma nakorsaq
Elisabeth Kjems

**Tusarfiit
tutsuiginartut:**

Nakorsaaneq dr.med. Peter Ott,
Medicinsk Hapato-Gastroenterologisk afdeling
V. Århus Universitethospital

**Kingullermik
allanngortinneqarpoq:** 15-01-2013

**Nakorsap suliaanik
cancer.dk-mi
aaqqisuisoq:**

Nakorsaaneq Jens Oluf Bruun Pedersen

**Sumi ikiornerneqarsinnaavunga kiisalu sumi
siunnersorneqarsinnaavunga aamma?**

Kræftimut akiuniarluni suliniaqtigiaiffik Neriuffik, Kalaallit Nunaanni
sumiiffinni amerlasuuni immikkoortortaqarfegarpoq. Ilinnut qaninnerpaaq
qanorlu saaffigineqarsinnaanersoq napparsimavimmi sulisunut nakorsanullu
paasiniarsinnaavat. Imaluunniit Neriuffit Kattuffiat Nuummiittooq
attavigisinjaavat uunga:

Neriuffit Kattuffiat
Postboks 1546
Imaneq 41
3900 Nuuk

Oqarasuaat: 00299 49 04 89
Fax: 00299 31 25 04

E-mail: neriuffik@greenet.gl
www.neriuffik.gl

Neriuffiit Kattuffiat

Postboks 1546
Imaneq 41
3900 Nuuk

Tlf. +299 49 04 89
Fax: +299 31 25 04

neriuffik@greennet.gl
www.neriuffik.gl

